

meier ni nafrador», doc. de la SdUrg., a. 1244 (PPujol, *DocVgUrg.*, 9.59); en forma dialectal rossellonesa, és encara: «Julia --- un dia cassàs e encau<s>às un servi --- sobtament lo servi se girà ves él e dix-li: —¿Tu-m seg<u>ex, qui seràs omesier de ton pare e de ta mare?», *VidesR*, 56r2; «no vullés ésser homeyer ne vullés auçuire nuyl hom», Llull (*DoPu.*, ed. Gili, p. 46, també 45); *homaer*, Reixac (*Questa*, 78.21); *humiber* en una ord. pirinenca c. al S. xiv (Valls Tab., *Priv. i Ord. V. Pir.*, 229). *Homicidiari. Eccehomo*, pres del ll. *ecce homo* 'vet aquí l'home', frase pronunciada per Ponç Pilat en lliurar Jesús.

¹ *NCl.* i, 43; de fet el ms. d'Ag., posa *hom* en lloc de l'*home* incorrecte de l'altre manuscrit. — ² En *NCl.* vi, *hom* figura en l'ús del cas oblic a les pp. 16, 27, 21, 23 (bis), i en el del cas recte a les pp. 18 (bis), 20, 24 (bis) etc. El que no ha existit ni s'ha usat mai és un plural *homs*, i l'haver-ho escrit així és un dels trets fraudulents que han servit per desemascarar lingüísticament el pseudo-Boades publicat pel falsificador Roig i Jalpí. Els erudits tenciosos que insinuen una falsificació comparable en *La Fi del Comte d'Urgell* no saben prou filologia per adonar-se que no conté cap d'aquests anacronismes lingüístics que formiguen en la forjadura de Roig. — ³ Arribant àdhuc fins a Maragall: «Més enllà veig el cel i les estrelles / i encara allà voldria ser-hi *hom*: / si heu fet les coses a mos ulls tan belles / --- / per què alucà'ls cercant un altre com?» — ⁴ «El comiènço de la salud es conocer *hombre* la dolencia del enfermo», *Celestina* i (*Cl. C.* i, 42.5), sobretot, és clar, a Aragó: «Como *hombre* entra a man 'ez-querra ---» (invent. de 1375, *BRÆ* iv, 213). També n'hi ha mostres a Itàlia, cf. la nota de C. B. Brown, «*Uomate* as an indeterminate pronoun», *Language* ³⁵ (1926), quadern 1. — ⁵ D'altres encara *Excursions*, 78, 89; *Coll. B. V.*, 110. Etcètera; i observem que l'usa fins com a complement: «una bona tassa d'aigua, que purga a *hom* totes les hipocondries» (ib., 129). — ⁶ *AlcM* en tracta a l'article *perhom*, ortografia aglutinada que ens sentim tots ben decidits a respectar, si és decisió definitiva, i que tanmateix em sembla susceptible de discussió i revisió. L'equiparació amb el cas de *tothom*, no em sembla congruent: aquest és un dels pronoms cabdals de la llengua nostra, i de totes les llengües, i no solament és grafia consagrada des d'uns quants segles sinó que ens ve imposada pel fet que en català central es pronuncia *tutòm* amb u (el cas mateix de *només*, mentre que això no té abast a la *e* de *per*, sempre *ə*). Tingui en compte Moll que si escriuen *perhom* crearan una grossa dificultat de comprensió a la gent del Continent, que és tan desitjable que llegeixi els autors balears (què vol dir això? diran aquells que ja tenen massa tirat a repèlir la lectura dels nobles escrits dels autors balears, com a «cosa plena d'estranyeses d'aquella gent» de l'illa; els quals en canvi ho haurien entès si haguessin trobat escrit *per hom*). ¿Que hi pot haver algú que ho trobi illògic quan es diu de les dones? ¿Però hem de

fer cas de gent tan inculta que no sap res de la llengua comuna i clàssica? ¿No s'aplicaria la mateixa objecció a un *hom*? Sembla una decisió més pròpia de collectors folkloristes que d'escriptors d'abast nacional. — ⁷ De fraseologia ja informen *AlcM* i *DAg.* tan abundantment que no caldrà més que remetre-hi. En aquell rectificquem que l'*home dels nassos* (§ 4a, fi) no apareix el dia de Cap d'Any en el Princ., sinó el darrer dia, igual que a Mallorca. — ⁸ Evitar l'horrorós barbarisme **homènia*, que m'he estremit d'oír a gent culta. I cal un mot així? — ⁹ En aquesta etapa el tenim documentat en els *CostTort.*: «tot hom e tota fembra qui ociurà altre en la Ciutat, o en qualque loc del terme, de Tortosa, públicament, sia pres e condemnat e lliurat a mort --- si doncs aquell --- que aurà feyt l'*omehii* --- no podia provar que ho agués feyt en defeniment de son cors» (ed. Ol., p. 16, i de nou més avall)

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS: *hom*, un *hom*, *hom* mateix, per *hom*, *totbom*, *probòmens*, *homenia*, *homonía*, *homenada*, *homenitat*, *homenal*, *homenàs*, *homenet*, *homenic*, *homeniqueu*, *homenot*, *hominitxol*, *homeniu*, *homenatge*, *homenatjar*, *homenejar*, *homenenc*, *homenera*, *homeneria*, *homenificable*, *homenificació*, *homenificatiu*, *homenil*, *homenivol*, *humà*, *humanal*, *humanalment*, *humanament*, *humanar*, *humanesa*, *humanista*, *humanisme*, *humanitat*, *humanitari*, *humanitarisme*, *humanitzar*, *humanització*, *humaníssim*, *inhumà*, *inhumanitat*, *inhumanament*, *deshumanitzar*, *deshumanal*, *sobrehumà*, *superhome*, *infrahumà*, *ultrahumà*, *transhumanar*, *probom*, *prohome*, *homicida*, *homicidi*, *homei*, *homeier*, *homesier*, *homicidiari*, *eccehomo*.

Homei, *homeier*, V. *home* *Homeir*, V. *humit* *Homenàs*, *homenatge*, *homenatjar*, *homenia*, *homenil*, *homenivol*, V. *home* *Homeo*-, *homeòpata*, *homeopatia*, *homeopàtic*, *homeoplàstia*, V. *homo* *Homicida*, *homicidi*, *homicidiari*, V. *home* *Homília*, *homiliari*, V. *homo* *Homit*, *homitat*, V. *humit* *Homo*, V. *home*

HOMO-, element prefixat de compostos savis, pres del gr. *ὁμός* 'igual'. *Homocèntric*. *Homòfon*; *homofonia* [Lab. 1840]; *homofònic*. *Homogeni* [-gèneo, Lacavalleria], pres del ll. escolàstic *homogeneous*, i aquest, del gr. *ὁμογενής* id., cpt. amb *γένος* 'llinatge', 'gènere'; *homogeneïtat* [Lacav.]. *Homografia*; *homogràfic*; *homògraf*. *Homòleg*, -òloga [-dloch, Lab. 1840], format amb *λέγω* 'jo dic, parlo'; *homologia*; *homològic*; *homologar*, *Lacav.* (1696) i: «jo no *amologue* - la part damunt dita / emperò accepte - lo que'm judicau: / assò no us deroga - si bé 'u cogitau, / car serà-us més honra - si és sota-escrita» en el mall. Gaspar de Verí, de 1502 (JMBover, *BiEscrBal.*, 502.21.); *homologació* [id.].

Homonímia i *homònim* [Labèrnia, ed. 1840], gr. *ὁμώνυμος* 'que porta el mateix nom', format amb *ὄνομα* 'nom'; +*homonimofòbia*, factor lexicològic as-